

РЕШЕНИЕ

№ 12800

гр. София, 11.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав, в
публично заседание на 25.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **1** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр.с чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на Е. Е. А.- гражданин на Р. федерация срещу Решение №12532/03.12.2024 година на Председател на ДАБ към МС, с което последният на основание чл.75,ал.1,т.2,във връзка с чл.8 от ЗУБ и чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Е. Е. А.- гражданин на Р. федерация .

Развитите в жалбата оплаквания са за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му административният орган е допуснал съществено нарушение на административно-производствените правила, като не е отчетено, че същият има основателни съмнения от преследване поради своята сексуална ориентация, която не е изяснена в хода на проведеното интервю е пренебрегнат факта, че той е лице с хомосексуална ориентация, има дългогодишна връзка с партньора си – И. И. Б. и не е зачетена съдебната практика на АССГ и на СЕС, че преценка за сексуалната ориентация е необходима да бъде направена не само на фактите и елементите от миналото на лицето ,но и да се направи преценка на риска от бъдещото преследване с оглед сексуалната ориентация на лицето в контекста на останалите заявени от него лични обстоятелства. Посочва се още,че в края на ноември 2023 година В. съд на Русия е признал ЛГБТ движението за „ екстремитско“ и забранил дейността му в страната, като решението е влязло в сила веднага, а това води до тежки правни последици за всеки, който участва в дейности , свързани с ЛГБТИ или дори само да има предполагаема връзка с ЛГБТИ,като участниците в ЛГБТИ общност могат да бъдат осъдени до 5 години и да бъдат вкарани в затвора, а организаторите - до 10 години лишаване от свобода, през последните 10

години преследването на ЛГБТИ хората в Русия продължава и се засилва всяка година, отразявайки ръст на агресивната хомофобска пропаганда, а преценка за преследването на оспорващия и на неговия дългогодишен партньор поради принадлежността към ЛГБТИ общността не е направено от страна на административния орган. Иска се отмяна на решението и връщане на делото със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

В съдебно заседание, оспорващият- Е. Е. А. редовно уведомен при условията на чл.138,ал.2 АПК се явява и с помощта на преводач от руски поддържа жалбата на заявените основания. Наред с това, жалбата се поддържа от адвокат Л., редовно упълномощена, която заявява претенция за присъждане на разноски Съображения относно незаконосъобразността на решението развива и в представените по делото писмени бележки.

Ответникът по оспорването- Председател на ДАБ към МС на РБ, редовно уведомен при условията на чл.138,ал.2 АПК, се представлява от юрисконсулт Г., редовно упълномощена, която оспорва жалбата като неоснователна и моли да бъде отхвърлена.

СГП редовно уведомена при условията на чл.138,ал.2 АПК се представлява от прокурор М., която намира жалбата за неоснователна и моли да бъде отхвърлена.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, при условията на чл.142,ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

На 10.06.2024 година оспорващият депозирал молба за закрила пред ДАБ.

След регистриране на молбата, оспорващият попълнил Регистрационен лист, в който посочил, че имената са му А. Е. Е., етническа принадлежност – руснак, роден е в Р. федерация, Ч. област, по религия- православен, образование висше, вдовец, владее руски, френски и английски език, снета му е Евродак дактилоскопна експертиза и е запознат със Списъка на организациите, които предоставят правна помощ.

На 10.06.2024 година до оспорващия е отправена Покана за явяване на интервю на дата 17.06.2024 година, а текстът е преведен на разбираме за него език с помощта на преводач от руски език.

На 17.06.2024 година с оспорващия е проведено интервю в присъствието на преводач от руски език- А. Г., в което посочил, че е съгласен да бъде преводач А. Г., няма комуникативни пречки, през октомври 2023 година пристигнал заедно с партньора си в България, имали са издадени визи, не е имал проблеми заради етническата си принадлежност, не е вдовец, има една дъщеря на 37 години, съпругата му починала през 2013 година, в ЕС няма роднини, напуснал Русия на 10.10.2021 година легално с автомобил за Г., преминал страната транзитно и след 12 часа били в Турция, там имал собствена квартира с неговия партньор и останали там 2 години, като си закупили собствено жилище, а след това през месец октомври 2023 година пристигнал в България заедно с партньора му, като са имали издадена Ш. виза от Ф. преди 5 години,валидна до 24.09.2024 година, няма българска виза, лекува се в България и това ще продължи дълго, като има гей приятел, който живее с него и той се грижи за него след операцията му, много пъти е бил по работа в Ш. и Германия, като в Ш. работил 18 години като преводач на техническа литература, като още от 1992 година с няколко прекъсвания е работил до 2015 година и през това време много е пътувал между Русия и Ш., а причината за напускане на Турция е променената политика срещу чужденците, като са започнали да гонят всички чужденци в страната, в Турция плащат една цена за водата, а чужденците са плащали два пъти по- висока цена, и ако отиде при нотариус един документ ако струва 100 лири, то за чужденците струва 1800 лири, причината за напускане на Русия е била, че е започнал да получава заплахи, имало е сбиване,съсипали са колата му, а това се е случило на рожден ден на негова приятелка,

като там са говорили за К., за политика и за всичко, както и за хомосексуалистите, и на този рожден ден един данъчен инспектор се е сбил с него и е започнал да му казва педераст, ударил го по носа и му го разбил, като побоят е станал на 25.06.2019 година, закарали са го в медицински център за бърза помощ и след този инцидент са започнали проблемите му, и след това са започнали обаждания по телефона да го обиждат него и неговия приятел, а след това данъчният инспектор започнал да ги изнудва и е извършена такава проверка през 2021 година, като са им съставили Акт, данъчният инспектор Р. е започнал да привиква всички служители от тяхната фирма, а след като подали жалба до съда, последният взел становището на данъчните и е възбудено углавно престъпление срещу него и приятеля му, и по това дела работят двама адвокати, които са направили експертиза, която доказва, че всичко, което е правило следствието е незаконно и сега делото е висящо и следствието е поискало да бъдат задържани, защото знаят, че се намират в България и съдът е отложил делото за 20 юни 2024 година, не вярва в съда, той е гей и ще го изпратят в затвора, разбрал, че е гей, когато се влюбил в И., с който са заедно от 2012 година, но се е запознал с него през 2011 година, имат общ дом, има документ за смъртта на съпругата му, не е бил арестуван, съден, не е бил член на политическа партия и ако се завърне в Русия още на летището ще го изпратят в следствения изолатор, намиращ се в различни градове, там е известно какво правят гейовете, докато е бил в Русия е имало следствено дело срещу него, имало е заплахи срещу него- пукали са му гумите, а след като е починала съпругата му се преместили с И. в градче на 12 км. от М. и след като заминал за Турция в Русия са приели закон, който обявява ЛБТИ за терористи и ако се върнат в Русия ще го уличат, че живеят заедно и ще го осъдят на 12 години затвор, и иска закрила от РБ.

На 10.10.2024 година Интервюиращ орган при ДАБ към МС на РБ депозирал Становище до Председател на ДАБ, с което предложил да бъде отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия.

На 03.12.2024 година ответникът по оспорването издал оспореното Решение № 12532, с което отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия.

Решението е връчено на оспорващия на 13.12.2024 година, а текстът му преведен на разбираем за него език

. По делото са приложени всички събрани в хода на административното производство доказателства, както и приложени в съдебното.

Разпитани са двама свидетели, от чиито показания се установява каква е сексуалната ориентация на оспорващия, спрямо него има образувано наказателно производство.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира предявената жалба за процесуално допустима, подадена в преклузивния срок по чл.84,ал.1 ЗУБ от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от обжалване. Разгледана по същество същата се явява основателна, но не по всички изложени в нея съображения.

Оспореното Решение №12532/03.12.2024 година на Председател на ДАБ към МС на РБ представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал.1 АПК и като такъв подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, по критериите, визирани в разпоредбата на чл.146 АПК, /така наречените условия за редовно действие на административните актове./ При преценката, съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материално-правните и процесуално-правните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган-това е Председател на ДАБ към МС на РБ, на когото изрично по силата на чл.48,ал.1,т.1 от ЗУБ е предоставено правото да издава

решения за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут, респективно на това да издава решения за отказ за бъде предоставена международна закрила.

Между страните няма спор, а и от приложените по делото доказателства е видно, че лицето М. Т. заема длъжността- Председател на ДАБ към МС.

Решението отговаря на изискванията за форма и съдържа фактически и правни основания за издаването му – чл.75,ал.1,т.2 във връзка с чл.8 и чл.75,ал.1 т.4 от ЗУБ.

При издаването на решението, Председател на ДАБ към МС на РБ е нарушил процесуално-правните разпоредби, което е довело и да нарушаване на материално- правните разпоредби.

От събраните доказателства е установено, че чужденецът е подал първа по ред молба за закрила в РБ на дата 10.06.2023 година, като на тази дата е регистрирана същата, отправена е покана за явяване на интервю, попълнил е регистрационен лист, снета му Евродак дактилоскопна експертиза, запознат е с правата и задълженията на търсещия закрила и със Списъка на организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут при ДАБ към МС. Според легалното определение на параграф 1,т.1 от ДР на ЗУБ. "Чужденец" е всяко лице, което не е български гражданин или не е гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Ш., както и лице, което не се разглежда като гражданин на нито една държава в съответствие с нейното законодателство,а„чужденец,търсец закрила“е този,който е заявил желание за получаване на закрила по този закон до приключване разглеждането на молбата/ аргумент от разпоредбата на параграф 1,т.2 от ДР на ЗУБ. Молбата за международна закрила представлява отправено искане за закрила от чужденец до Република България/ параграф 1,т.10 от ДР на ЗУБ.

В конкретната хипотеза, подадената от чужденеца, търсец международна закрила молба от 10.06.2024 година представлява първа такава, а производството се е развило в съответствие с нормата на чл. 8, ал. 1 от Директива 2013/32/ЕС/прилагаща се за всяка молба за международна закрила, която е подадена на територията на държави-членки, включително на граница, в териториални води или в транзитна зона, както и по отношение на отнемането на международна закрила. в това място за задържане на чужденеца е разяснена възможността да кандидатства за международна закрила, същият я упражнил правото си да подаде молба за закрила и е подал такава на дата 17.07.2023 година и то лично в съответствие разпоредбата на чл. [чл. 58, ал. 3 ЗУБ](#) вр. чл. 6, ал. 2 от Директива 2013/32/ЕС, осигурен му преводач от руски език, улесняващ достъпа му до процедурата в съответствие с [чл. 59, ал. 1 ЗУБ](#) и чл. 8, ал. 1, изр.2 от Директива 2013/32/ЕС. От своя страна в Директива 2013/32/ЕС е посочено, че„молба за международна закрила“ или „молба“ означава искане за закрила от държава-членка, подадено от гражданин на трета страна или лице без гражданство, за който/което може да се счита, че търси статут на бежанец или субсидиарна закрила и не иска изрично друг вид закрила извън обхвата на Директива 2011/95/ЕС, за която се кандидатства отделно;

в) „кандидат“ означава гражданин на трета страна или лице без гражданство, който/което е подал/о молба за международна закрила, по отношение на която все още не е взето окончателно решение,а„бежанец“ означава всеки гражданин на трета страна или лице без гражданство, който/което отговаря на изискванията на член 2, буква г) от Директива 2011/95/ЕС;и) „международна закрила“ означава статут на бежанец и статут на лице под субсидиарна закрила по смисъла на букви й) и к).

След регистриране на молбата за предоставяне на закрила, на оспорващия е открито лично дело - разпоредбата на чл.61,ал.2 от ЗУБ и на нормата на чл. 6, ал. 1 от Директива 2013/32/ЕС в срок от 10 дни от подаване на молбата, като едновременно с това са му връчени Указания относно реда

за подаване на молба за статут, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република България, текстът му е преведен на разбираем за него език с помощта на преводач от руски език и наред с това е запознат и със Списъка на организации, работещи с бежанци и чужденци, като на търсещия закрила от страна на ДАБ е предоставена безплатна правна и процедурна информация по чл. 19, ал. 1, изр.1 от Директива 2013/32/ЕС, в съответствие със Съображение 22 от Директива 2013/32/ЕС, така че същият е разполагал с тази процесуална гаранция, обща за всички производства по [ЗУБ](#) и глава III от Директива 2013/32/ЕС.

Производството е приключило без забавяне, като в предвидения по чл.74 от ЗУБ срок до 4 месеца от образуването на производството по общия ред интервюиращ орган изготвил становище, в което посочил, че молбата за предоставяне на международна закрила следва да бъде отхвърлена и изпратил личното дело на Председател на ДАБ. След получаване на личното дело на търсещия закрила и срока, предвиден в нормата на чл.75 от ЗУБ- в срок до 6 месеца от образуване на производство по общия ред Председател на Държавната агенция за бежанците взел решение, с което отказал предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на търсещия закрила.

Но при издаване на решението ответникот по сопоревното не изсунил вскички фэакит ,свързани с бежанската история на оспорващия;

В чл.73 от ЗУБ е посочено, че молбите за предоставяне на международна закрила се разглеждат от Държавната агенция за бежанците индивидуално, обективно и безпристрастно, като първо се извършва преценка за предоставяне на статут на бежанец. В случай че статут на бежанец не бъде предоставен, се разглежда необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут.

В разпоредбата на чл.8, ал.1 от ЗУБ е визирано ,че статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец,който поради основателни опасения от преследване,основани на раса,религия,националност,политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.Статут на бежанец според чл.1 ,т. 1,буква и от Директивата означава признаването от държава- членка на граждани на трета страна или лице без гражданство, статут на лице,,статут на лице под субсидиарна закрила“ означава признаването от държава-членка на гражданин на трета страна или лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила;

В конкретната хипотеза, от събраните по делото доказателства и най-вече от бежанската история на оспорващия е видно, че същият е напуснал родината си Р. федерация легално с виза и с кола , преминал през Г. и се установил в Турция на 10.10.2021 година, там останал 2 години, като купил с партньора си собствен апартамент, в който живеял с него, в РБ пристигнал легално от Турция със Ш. виза със срок на валидност 24.09.2024 година през месец октомври 2023 година, бил е женен, но през месец април 2013 година съпругата му починала и оттогава е вдовец , като живее от 11 година с неговия приятел И., с когото се познава от 2011 година и в Русия започнал да получава заплахи, че е гей, като са спукали гумите на колата му и хомофобията е прераснала в съдебно дело.

Административният орган е анализирал приложените доказателства и обосновано е приел, че представените свидетелски показания са противоречиви и влизат в противоречие със заявеното от молителя относно датата на рождения ден и ситуацията със сбиването с Р., като настоящият съдебен състав намира, че те не могат да служат и да се ползват по настоящото дело, защото те не са дадени по конкретното дело, но могат да се ползват като сведения във връзка с бежанската история на оспорващия, то те следва да бъдат обсъдени, което е направил

ответникът по оспорването, но въпреки това е допуснал нарушение на административно-производствените правила в посока несъбиране на доказателства за това дали Турция е трета сигурна страна и дали не следва да се предостави статут по хуманитарни причини. Що се касае до представеното заключение на специалист от 12 март 2024 година № 01-03 в [населено място], представено в хода на съдебното производство на съдебен експерт по икономическа експертиза, и сочещ, че изготвеното заключение на експерт от Д. филиал на Следствия комитет не отговаря на изискванията на теорията за съдебна експертиза по чл.25 от на Федералния закон на Р. федерация, то настоящият съдебен състав намира, че това експертно заключение не може да бъде доказателство в настоящото производство за отразените в него факти, защото експертизата е способ за събиране проверка на доказателства, но само и единствено когато е назначена по конкретното дело и касае конкретния правен спор, а изготвена експертиза извън конкретното дело не може да бъде предмет на разглеждане, защото така се нарушава принципът на устност и непосредственост. Същото се отнася и за представените в ход на съдебното производство свидетелски показния от различни лица- тези лица не са били изслушани като свидетели в настоящото производство, за да бъдат предмет на анализ техните представени в писмен вид свидетелски показания.

Административният орган не е изследвал опасенията от преследване на оспорващия при връщането му в Русия основани на неговата сексуална ориентация и образуваното срещу него наказателно дело за икономически престъпления.

Съгласно член 2 от Директивата за целите на същата „бежанец“ е всеки гражданин на трета страна, който поради основателните си опасения от преследване по причина на своята раса, вероизповедание, националност, политическите си възгледи или принадлежността си към определена социална група се намира извън страната, чийто гражданин е той, и който не може или поради тези опасения не желае да се обърне за закрила към тази страна, а „статут на бежанец“ е признаването от държава членка на качеството на бежанец на гражданин на трета страна или на лице без гражданство. Член 3 от Директивата разрешава държавите членки да приемат или да запазват по-благоприятни стандарти за определяне на лицата, които отговарят на условията за предоставяне на статут на бежанец, както и да определят съдържанието на международната закрила, доколкото тези стандарти са съвместими с Директивата. Член 4 от Директивата, който се съдържа в глава II, озаглавена „Оценяване на молбите за международна закрила“ определя условията за оценяване на фактите и обстоятелствата и постановява в Параграф 3, като оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено на лично основание, като се вземат под внимание следните елементи, всички относими факти, свързани със страната на произход в момента на вземането на решение по молбата, включително и законите и подзаконовите актове на страната на произход, както и начинът на тяхното прилагане, относими информации и документи, представени от молителя, включително и информации, позволяващи да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване, личният статут и личното положение на молителя, включително и такива фактори като неговото минало, неговият пол и неговата възраст, за да може да се определи дали актовете, на които молителят е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване, като се има предвид личното положение на молителя. По силата на член 4, Параграф 4 от Директивата фактът, че молител вече е бил преследван или е бил обект на директни заплахи за подобно преследване, е „сериозен признак за основателни опасения на молителя от преследване“ освен ако съществуват определени основания да се смята, че това преследване не би се повторило. Член 6 от Директивата, включен в посочената глава II и озаглавен „Субекти на преследванията или на тежките посегателства“, гласи-Субектите на преследванията или на тежките посегателства могат да бъдат- държавата, партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия; недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че субектите, посочени в букви а) и б), включително и международните организации не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследванията или тежките посегателства по смисъла на член 7“. Член 9 от Директивата,

включен в глава III, озаглавена „Условия за качеството на бежанец“, дава определение на актовете на преследване в параграфи 1 и 2, като последните предвиждат. Актовете, считани за преследване по смисъла на член 1А от Женевската конвенция-трябва да бъдат достатъчно сериозни по своето естество или по повторяемия си характер, за да представляват тежко нарушение на основните права на човека, и по-конкретно на правата, упражняването на които не е възможно да бъде ограничено по какъвто и да било начин по силата на член 15, параграф 2 от [ЕКПЧ], или трябва да представляват съвкупност от различни мерки, включително и нарушения на правата на човека, която да бъде достатъчно тежка, за да засегне индивида по начин, сравним с посоченото в буква а), а актовете на преследване по смисъла на параграф 1 могат да вземат по-конкретно следните форми- физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски и/или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин, преследвания или наказания, които са несъразмерни или дискриминационни. Член 9, параграф 3 от Директивата изисква връзка между мотивите за преследване, посочени в член 10 от нея, и актовете на преследване. Но от проведеното интервю не може да се установи наличието на предпоставки за предоставяне статут на бежанец и не може да се направи обоснован извод, че ако се завърне в страната си на произход, той ще бъде подложен на преследване само заради своята сексуална ориентация.

Административният орган не е анализирал приетия в страната му на произход на оспорвания Закон на 24.11.2022 година водещ до дискриминация на хомосексуални двойки и определящ се от редица международни групи за дискриминационен.

За да се приеме, че едно лице отговаря на понятието бежанец, то за него следва да са налице основателни опасения от преследване, насочено лично срещу него, най-малко поради една от петте хипотези, посочените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, които опасения да се основават на съществуващи в страната по произход обстоятелства и действия на субектите на преследване. При разглеждане на молба за предоставяне на закрила следва да се извърши преценка дали молителят има основателни опасения от преследване, като в тази връзка компетентният орган следва да определи дали установените обстоятелства представляват или не заплахата, поради която съответното лице може с основание да се опасява с оглед на личното си положение, че действително спрямо него ще бъдат извършени актове на преследване. При извършване на тази преценка органът следва да съобрази правилата визирани в чл. 4 § 3 от Директива 2011/95/ЕО, съгласно които оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата, включително законите и подзаконовите актове на държавата на произход, както и начинът на тяхното прилагане; относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства; индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст, за да може да се определи, въз основа на личните обстоятелства относно молителя, дали действията, на които той е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежки посегателства; фактът дали след напускането на държавата на произход молителят е упражнявал дейности, чиято единствена или основна цел е била да се създадат необходимите условия, за да се подаде молба за международна закрила, с цел да се определи дали тези дейности биха го изложили на преследване или на тежки посегателства, ако той би се завърнал в тази държава; дали е разумно да се смята, че молителят би могъл да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство той би могъл да поиска.

В Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец 1992 г., изготвен във връзка с прилагането на Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. за статута на бежанците ("Женевската конвенция"), допълнена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г. ("Протокола"), са дадени разяснения относно тълкуването на понятия, относими към определянето на един чуждестранен гражданин като бежанец. В Глава II "Включващи клаузи" са поместени тълкувания

на определенията за основателни опасения от преследване, преследване и дискриминация. В т. 38 е разяснено, че понятието "опасения" представлява душевно и субективно състояние, а за да е "основателно" това опасение, то това субективното състояние на лицето трябва да е породено от обективна ситуация. За определяне на субективния елемент от понятието "основателни опасения" следва да се вземат под внимание семейното положение на кандидата, неговата принадлежност към определена расова, религиозна, национална, социална или политическа група, неговата собствена преценка за положението му и неговия собствен опит- с други думи, всичко, което може да покаже, че преобладаващ мотив е страхът (т. 41). От друга страна, в т. 42 е посочено, че обективният елемент от това понятие изисква изявленията на кандидата да не се разглеждат абстрактно, а да бъдат преценени в контекста на съответната ситуация, като в случая от значение е положението в страната на произход на кандидата, което дава възможност да се провери достоверността на изявленията му. Прието е, че опасенията на кандидата следва да бъдат считани за основателни, ако той е в състояние до голяма степен да обоснове, че оставането му в страната на произход или завръщането в нея е станало нетърпимо за самия него поради причините, изброени в определението. В разясненията (т. 43) е посочено, че не е необходимо преценката за наличие на обективния елемент да се основава единствено на личния опит на кандидата. Например, нещо, което се е случило с негови приятели и роднини, както и с други представители на същата расова или социална група, може също да е показател за основателността на опасенията му, че рано или късно той също ще стане жертва на преследване. Законите на страната на произход и по-специално начинът на тяхното прилагане също са от значение. Положението на всяко едно лице обаче трябва да бъде оценявано само за себе си. Що се отнася до понятието "преследване" в т. 51 от Наръчника е упоменато, че заплахата за живота или свободата по причини на раса, религия, националност, политически възгледи или принадлежност към дадена социална група винаги е преследване. Поради същите причини и други сериозни нарушения на правата на човека биха представлявали преследване. Също така в т. 53 е посочено, че даден кандидат може да е бил обект на разнообразни мерки, които сами по себе си не представляват преследване (например различни форми на дискриминация), и които в някои случаи са съчетани с други неблагоприятни фактори (като общата атмосфера на несигурност в страната, от която той идва). В такива случаи, взети заедно, различните елементи могат да предизвикат такъв ефект върху съзнанието на кандидата, който справедливо да оправдае твърдението за основателни опасения от преследване поради "кумулятивни основания". В т. 54 и т. 55 е разяснено и понятието "дискриминация". В същите се приема, че лицата, към които отношението е по-неблагоприятно, не са непременно жертви на преследване, като само при определени обстоятелства дискриминацията се превръща в преследване - когато дискриминационни мерки водят до значителни вредни последствия за съответното лице, като например, сериозни ограничения па правото му да изкарва прехраната си, да изповядва религията си, да има достъп до съществуващите образователни заведения. Основателни опасения от преследване могат да възникнат и там, където дискриминационните мерки сами по себе си нямат сериозен характер, в случай че те предизвикват в съзнанието на съответното лице чувство на мрачно предчувствие и несигурност за неговото бъдещо съществуване. Доколко такива дискриминационни мерки сами по себе си пораждат преследване трябва да бъде установено в светлината на всички обстоятелства.

От изложеното следва извод, че компетентните органи следва да преценят всяка молба за закрила индивидуално, като при вземане на решение следва да съблюдават както субективните елементи - субективното отношение на кандидата и дали за същия е породен страх от преследване, така и обективните елементи - ситуацията в страната на произход, приетите закони и тяхното прилагане, като не е задължително непременно негативният характер на тези обективни елементи да е вече бил понесен от кандидата.

Едно от твърденията на кандидата -оспорващ е настъпилите сериозни промени в законодателството на страната на произход на оспорващия- Р. федерация, които поставят в риск от преследване лица с публично изразени опозиционни мнения или лица със заявена различна

сексуална ориентация. Тези твърдения не са анализирани както с оглед на индивидуалното, лично положение на кандидата, така и съобразно актуалната общественно-политическа обстановка в страната на произход в контекста на положението на хомосексуалните лица.

В чл. 10 от Директива 2011/95/ЕО са посочени елементите, които държавите-членки следва да съблюдават (неизчерпателно) при оценка на конкретните мотиви за преследване. В б. "г" е отразено, че една група се счита за определена социална група, когато по-специално нейните членове споделят една вродена характеристика или обща история, която не подлежи на изменение, или споделят характеристика или вярване, до такава степен съществени за идентичността или съзнанието, че не би следвало от лицето да се изисква да се откаже от тях, и тази група има собствена идентичност в съответната държава, защото е разглеждана като различна от заобикалящото я общество. В зависимост от условията, преобладаващи в държавата на произход, специфична социална група може да бъде и група, чиито членове имат като обща характеристика определена сексуална ориентация. Сексуалната ориентация не може да се разбира като включваща деяния, обявени за престъпления от националното право на държавите-членки. Аспектите, свързани с пола, включително и половата идентичност, се отчитат надлежно за определянето на принадлежност към дадена социална група или установяването на характерна черта на такава група. В чл. 10 § 2 от Директива 2011/95/ЕО е застъпено, че когато се преценява основателността на опасенията от преследване на даден молител, фактът дали той действително притежава характеристиката, свързана с раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или с политическо мнение, която е в основата на преследването, е без значение, при положение че според субекта на преследването той притежава тази характеристика.

Съдът не споделя извода на административния орган, че по отношение на оспорвания не е налице основателно опасение от преследване поради принадлежността му към определена социална група - ЛГБТИ общността, като спор относно този факт няма, като неговата сексуална ориентация попада в приложното поле на чл. 10 б. "г" от Директива 2011/95/ЕО и по делото се съдържат достатъчно доказателства/ в това число от показанията на двамата разпитани в съдебно заседание свидетели, които съдът намира за обективни и последователни/ които да обосноват извод за партньорството на оспорвания с неговия приятел И..

Необоснован е изводът на административния орган че липсват данни оспорваният да е бил преследван в държавата си на произход на това основание и липсват основания да се приеме, че съобразно актуалната политическа обстановка в Русия, принадлежността на оспорвания към социалната група на ЛГБТИ, го поставя в такава степен на дискриминация, че да се обосновава извод за предоставяне на статут на бежанец. В тази насока, ответникът по оспорването не е взел предвид тълкуването на СЕС, дадено в Решение от 07 ноември 2013 година по съединени дела C-199/12—C-201/12, в което е посочено, че наличието на наказателно законодателство, което е насочено конкретно към хомосексуалните лица позволява да се установи, че тези лица трябва да се разглеждат като съставляващи отделна социална група. Единствено наказуемостта на хомосексуални действия не представлява сама по себе си акт на преследване, но наказание лишаване от свобода, с което се наказват хомосексуални действия и което действително се прилага в приелата подобно законодателство страна на произход, трябва да се счита за несъразмерно или дискриминационно наказание и поради това представлява акт на преследване. При преценката на искане за получаване на статут на бежанец компетентните органи нямат основание да очакват, че за да избегне опасността от преследване, търсещият убежище трябва да прикрива своята хомосексуалност в страна си на произход или да се въздържа от изразяване на своята сексуална ориентация. За да е налице преследване е необходимо съответните действия да бъдат достатъчно сериозни по своето естество или по повторения си характер, за да представляват тежко нарушение на основните права на човека, и по-конкретно на абсолютните права, за които няма никаква възможност за дерогация по силата на член 15, параграф 2 от ЕКПЧ (т. 51). Като преследване би могло да бъде прието и при съвкупност от различни мерки, включително нарушения на правата на човека, които са

достатъчно тежки, за да засегнат индивида по начин, сравним с посоченото в член 9, параграф 1, буква а) от Директивата (т. 52). Следователно не всяко нарушение на основните права на хомосексуално лице, търсещо убежище, би достигнало необходимата степен на тежест, която да обоснове наличието на преследване. Единствено наличието на законодателство, обявяващо за наказуеми хомосексуални действия, не би могло да се счита за акт, който засяга молителя толкова съществено, че да достига степента на тежест, която е необходима, за да се приеме, че тази наказуемост представлява преследване по смисъла на член 9, параграф 1 от Директивата (т. 55). Т. законодателство би могло да представлява акт на преследване, само ако действително се прилага в страната на произход, доколкото подобно наказание нарушава чл. 8 от ЕКПЧ и представлява несъразмерно или дискриминационно наказание по смисъла на член 9, параграф 2, буква в) от Директивата. При тези съображения е дадено тълкуване, че компетентните власти следва да извършат преценка на приетото законодателство и неговото прилагане, т.е. да извършат проверка дали законодателството на държавата по произход предвижда наказание лишаване от свобода за хомосексуални действия и дали тези наказания се прилагат в действителност и съответно това лице следва да получи статут на бежанец, ако се установи че при завръщането му в страна на произход неговата хомосексуалност ще го изложи на действителна опасност от преследване.

От анализа е видно, че при извършване преценка за наличие на преследване/основателни опасения от преследване по повод хомосексуалната ориентация на кандидата за получаване на статут на бежанец, административният орган следва да анализира законодателството в държавата по произход, предвидените наказания и тяхното приложение и в случай, че се установи, че в държавата по произход са въведени законодателни репресии по отношение на хомосексуални прояви (освен наказуемите от националното законодателство) под формата на лишаване от свобода и тези репресии действително се прилагат, то кандидатът следва да получи статут на бежанец.

Данни за установените на територията на Русия закони по повод на хомосексуалността, която попада към общността на ЛГБТИ, както и тяхното прилагане, се установяват от приложената по преписката Справка от 05.11.2024 година изготвена от ДАБ, Дирекция "Международна дейност", в която съдържа информация както за въведените в Русия хомофобски закони, така и за тяхната наказуемост:

"Съществени въпроси свързани с правата на човека, включват: извънсъдебни убийства и опити за извънсъдебни убийства, включително лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални и интерсексуални (LGBTI), въпреки че ЛГБТИК лицата в Руската федерация отдавна са изправени пред тормоз, заплахи и дискриминация, откритата враждебност се е увеличила след приемането на Закона за "анти-гей пропагандата" през 2013 година, който забранява "насърчаването на нетрадиционни сексуални отношения сред непълнолетни". Още по-строго законодателство е прието през февруари 2022 година, насочено към LGBTIQ+ общността в съответствие с изявлението на Президента, че анти-LGBTIQ+ позицията ще бъде крайъгълният камък на неговата политическа програма. Законодателството разшири забраната за "гей пропаганда" извън непълнолетните и забрани всяко действие, възприемано като насърчаващо "нетрадиционни сексуални отношения или предпочитания" и според изложеното в справката, въведените в Русия закони по повод на "анти-гей пропагандата" са осъдени от експерти на ООН по правата на човека като дискриминационни, като експертите са заключили, че същите могат да доведат до увеличаване на речта на омразата, престъпленията от омраза и малтретирането, включително срещу деца, а В. комисар на ООН за правата на човека призовава руските законодатели да отменят, а не да разширяват законодателството срещу ЛГБТИ и въпреки това според Справката, впоследствие през м.юли 2023 година са приети "допълнителни закони, включително относно забраната за правно признаване на полова идентичност и здравни грижи, потвърждаващи пола. Законът забранява на транссексуални възрастни да търсят медицинска помощ, за да потвърдят своята полова идентичност, но позволява принудителни медицински интервенции върху "аномалии" на интерсексуални деца.", които закони също са осъдени от

широк кръг механизми на ООН. В едно все по-хомофобско общество нехетеросексуалните лица могат да бъдат изправени пред насилие, незаконно задържане и фалшиви обвинения в престъпна дейност. Редица случаи са документирани, например в Ч., където полицията и силите за сигурност са обвинени в инициране на изнудване, отвлечане и изтезания срещу ЛГБТИК+ лица.", като "Руските власти засилиха репресиите си срещу лесбийки, гейове, бисексуални и транссексуални (ЛГБТ) хора. Наред с това, през ноември 2023 година В. съд на Русия в закрито заседание е приел Решение, с което се определя международното ЛГБТ движение като "екстремистка организация и го забрани след дело на Министерството на правосъдието", в което движението е обвинено в подбуждане на социални и религиозни раздори. Според изложеното в справката "Подробностите за Решението на Върховния съд на Русия, обявяващо "международното ЛГБТ движение" за екстремистка организация, взето на 30 ноември след закрито изслушване, все още не са оповестени - то няма да влезе в сила до 9 януари 2024 година, а дотогава никой няма да е наясно относно практическото му прилагане, но неговата неяснота - критиците посочват, че не съществува "международно ЛГБТ движение" като организация — вече подхрани опасенията, че може да доведе до произволно наказателно преследване на всеки, участващ в дейности, подкрепящи ЛГБТ общността, а потенциалните наказания за такава подкрепа са драконовски, като участието или финансирането на екстремистка организация носи максимална присъда от 12 години затвор според руското законодателство. През месец юни 2023 година Мминистърът на здравеопазването на Русия е заявил, че Президентът П. е инструктирал Министерството да създаде нов институт по психиатрия, който да изучава поведението на ЛГБТ хората. Правозащитниците са загрижени, че това може да доведе до официалното въвеждане на конверсионната терапия..

Самата Справка съдържа достатъчно информация за да се приеме, че в Русия общността ЛГБТИ, в това число числящите се към нея хомосексуални лица, са подложени на значителни законодателни репресии. Новоприетите през 2023 година закони и Решението на Върховния съд на Русия от ноември 2023 година, с което на практика се обявяват членовете на тази общност за екстремисти предопределя, че всяка проява свързана с ЛГБТИ е наказуема, като се предвижда прилагане и на наказание лишаване от свобода и числящите се към тази общност лица са преследвани за всяка проява на тяхната принадлежност към нея и освен на административно наказание, тези прояви са придружени с арести, налагане на наказание - затвор, т.е. все свързани с ограничаване свободните права на индивидите, защитени от ЕКПЧ. Действително законодателството в Русия не въвежда дискриминация по повод хомосексуалността във връзка с настаняване, работа, достъп до държавни услуги или здравеопазване, но Русия е изключително хомофобска държава, поради което с определянето на хомосексуалните лица за екстремисти като цяло и предоставянето на възможност същите да бъдат наказани с лишаване от свобода единствено и само за проява на тяхната различна ориентация, то липсата на конкретни забрани за дискриминация в посочените от органа области не могат да дерогират сериозността на репресиите, на които тези лица са подложени, или да гарантират свободно упражняване на техните права, установени в ЕКПЧ.

Събраните в хода на административното производство, както и представените в съдебното производство доказателства, категорично обосновават извод, че в Русия е прието хомофобско законодателство, което по същество и по начин на приложение ограничава хората от ЛГБТИ общността да демонстрират своята нестандартна ориентация, под страх от налагане на наказание, което ограничение се характеризира с нарастващи темпове и засяга дори минимални прояви на демонстрация като лични публикации в интернет или носене на символ на общността. Тази актуална обстановка в страната по произход, обективизирана от новоприетия Закон през 2023 г. и постановеното Решение на Върховния съд на Русия от ноември 2023 година води до извод, че при евентуално връщане на оспорвания в Русия същият би претърпял действия на преследване по мотив - принадлежност към социална група, което преследване само по себе си е достатъчно сериозно по своето естество или по повторяемия си характер, за да представлява тежко нарушение на основните права на човека, и по-специално на правата, упражняването на

които не е възможно да бъде ограничено по какъвто и да било начин по силата на член 15, параграф 2 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, което преследване също може да се прояви и в съвкупност от различни мерки, включително нарушения на правата на човека, която е достатъчно тежка, за да засегне също упражняването на права, които не е възможно да бъдат ограничено по какъвто и да било начин по силата на член 15, параграф 2 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

Приемането на закони и тяхното прилагане след напускането на Русия значително са се изменили, като с новите Закони от 2023 година и постановеното Решение на Върховния съд в Русия, с които се обявява ЛГБТИ общността за екстремистка, се засилва в значителна степен осъществявания държавен натиск върху тази общност, съответно обуславят и значително по-големи репресии към тези лица, несъразмерни и несъобразени с действителните прояви на принадлежността им към посочената общност. Така измененото законодателство въвежда значителни ограничения в правата на тези хора да демонстрират определящите ги характеристики, и неминуемо ги принуждава, под страх от наказание, да не демонстрират същите, в значително по-висока степен от преди приемането на последните законодателни промени в тази посока и е недопустимо да се иска от молителя да прикрива индивидуализиращите го характеристики, които са част от неговата същност и именно въведеното ново законодателство в Русия по повод на ЛГБТИ общността, значително се отразява на личното положение на оспорващия и създава основателни опасения от преследване във връзка с принадлежността и към тази общност, което преследване е достатъчно дискриминационно, доколкото води до необходимост от прикриване на основни нейни характеристики, че да доведе до обуславяне извод за наличие на предпоставките за предоставяне статут на бежанец по смисъла на чл.8 от ЗУБ, още повече, че е доказано, че спрямо него е образувано наказателно преследване.

Ответникът по оспорването не е обсъдил и обстоятелството, че оспорващият страда от онкологично заболяване и се лекува в РБ и дали това не представлява обстоятелство, попадащо в хипотезата на предоставяне статут по хуманитарни причини. Всичко това обуславя отмяна на Решението и връщане на личното дело на оспорващия на Председател на ДАБ за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуването и прилагането на закона, като се проведе ново интервю и се обсъдят и представените в хода на съдебното производство доказателства, да се извърши и преценка за това дали Т. е трета сиграна страна.

С оглед изхода на спора, претенцията на оспорващия за присъждане на разноски е основателна и в негова полза следва да се присъдят такива в размер на 500 лева – заплатен адвокатски хонорар. Доводът на процесуалния представител на ответника по оспорването, че съгласно чл.92 от ЗУБ ДАБ е освободена от разноски освен за експертизи намира приложение само и единствено по отношение на търсещите закрила лица, но не и по отношение на ДАБ в частност на Председател на ДАБ, когато е страна в процеса, още повече, че производството се развива по реда на АПК и съгласно чл.143 от същия при отмяна на акта, оспорващият има право на разноски. Същите заплащат суми за адвокатско възнаграждение в случаите, когато не са поискали или не им е била предоставена безплатна правна помощ. Разпоредбата не създава благоприятен режим за административния орган и по никакъв начин не го освобождава от заплащане на съдебни разноски, направени от оспорващата страна. По отношение на административния орган-ответник намира приложение общата процесуална разпоредба на чл. 143, ал. 1 от АПК - при отмяна на обжалвания административен акт, ответникът дължи възнаграждението за един адвокат, ако подателят на жалбата е имал такъв.

ВОДЕН ОТ ГОРНОТО И НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.172 ОТ АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. -ГРАД

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ № 12532/03.12.2024 година на Председател на ДАБ към МС, с което последният на основание чл.75,ал.1,т.2,във връзка с чл.8 от ЗУБ и чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Е. Е. А.- гражданин на Р. федерация .

ИЗПРАЩА ЛИЧНОТО ДЕЛО НА Е. Е. А. – ГРАЖДАНИН НА Р. ФЕДЕРАЦИЯ НА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДАБ ЗА НОВО ПРОИЗНАСЯНЕ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ДАДЕНИТЕ УКАЗАНИЯ ПО ТЪЛКУВАНЕТО И ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА.

ОСЪЖДА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДАБ КЪМ МС НА РБ ДА ЗАПЛАТИ НА Е. Е. А. – ГРАЖДАНИН НА Р. ФЕДЕРАЦИЯ СУМАТА ОТ 500 ЛЕВА-АДВОКАТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ, КАТО СЪЩАТА СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВЪЗСТАНОВЕНА ОТ БЮДЖЕТА НА ДАБ.

На основание чл.138,ал.1 АПК,препис от решението да се изпрати на СТРАНИТЕ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото.

Съдия: